

Kysing Næs Fælles Vandværk A.m.b.A.

Generalforsamling 12. august 2009 - Bestyrelsens beretning 2008/2009

1. Bestyrelsen og dens fordeling af arbejdsområder

Bestyrelsen har for 2008/2009 været uforandret i forhold til perioden 2007/2008, idet de to bestyrelsesmedlemmer, der var på valg, begge blev genvalgt ved sidste generalforsamling, dvs.:

- Palle Thøgersen, kasserer og forretningsfører (valgt for perioden 2007-2009)
- Bjarne Tygesen, teknisk ansvarlig (valgt for perioden 2007-2009)
- Rita Mortensen, sekretær (valgt for perioden 2007-2009)
- Lars Eriksen, dækkende beredskabsplanen samt ad hoc opgaver (valgt for perioden 2008-2010)
- Undertegnede Kaj Bryder med formandsposten (valgt for perioden 2008--2010).

Til at servicere ledningsnettet blev ligeledes fastholdt primært at bruge Hov VVS.

Bestyrelsen har i årets løb afholdt 7 møder, hvor traditionen tro bestyrelsessuppleanterne blev inviteret til at deltage i det ene.

2. Tilfredsstillende forsyningssituation - og alligevel med betydeligt vandtab

For bestyrelse er hovedsigtet at sikre, at der er vand i hanerne, og at det er af en god og tilfredsstillende kvalitet.

I den sammenhæng - og især til orientering for nye andelshavere, skal anføres, at Kysing Næs Fælles Vandværk A.m.b.A. blev etableret i 1986, som et fælles forsyningsselskab til erstatning for en række mindre vandværker, der alle havde problemer med vandkvaliteten grundet højt nitratindhold.

Efter forhandlinger til forskellig side nåede den nedsatte arbejdsgruppe - og senere bestyrelse frem til, at den økonomisk bedste løsning var at blive storforbruger hos Århus Kommunale Værker og dermed at bekoste en dyr hovedledning ført under fjorden. Så det gamle mundheld, om at man ikke skal gå over åen efter vand, blev ikke fulgt her.

Vi køber således vandet fra Århus og distribuerer det videre ud til andelshaverne. Tidligere var leverandørens navn som nævnt Århus Kommunale Værker, men de har nu skiftet navn til Vand og Spildevand, Århus. Endnu er det stadig en kommunal forvaltning under Århus Kommune, men fra 2010 et selvstændigt forsyningsselskab, der dog fortsat vil være ejet af Århus Kommune.

Ved bestyrelsens forårsmøde supplerede vi vores tilknytning med en ekskursion til Vand og Spildevands vandværk ved Tranbjerg (Trankær Vandværk). Vi fik her en god gennemgang af vandets vej fra boring til fordelingsnet, samt mulighed for at se og drøfte de foranstaltninger, som gøres for at sikre en pålidelig og sikker vandforsyning.

Med hensyn til vores eget distributionsnet skal oplyses, at vi i den forgangne periode 2008/2009, dvs. fra 1. juni 2008 til 1. juni 2009, havde et samlet vandkøb hos Vand og Spildevand på i alt 21.454 m³. Det var lidt mindre end i perioden 2006/2007, hvor det var på 22.169 m³, men lidt mere end for 2005/2006, hvor det var på 20.252 m³.

Det målte vandforbrug hos forbrugerne var i perioden 2008/2009 21.522 m³.

Sammenholdes dette tal med vandværkets køb, så viser det, at vi har leveret forbrugerne 68 m³, eller 0,3 % mere end vi har købt. Det er jo næsten mirakuløst, når vi ikke selv producerer vand.

Tager vi de mere nøgterne briller på, og indregner at målerne - både den store, som vi afregner efter, og de små hos forbrugerne - har en helt legal måleusikkerhed, som sagtens kan være skyld i at salget er større end købet, så behøver det dog ikke at skulle forklares med mirakler. Yderligere har vi kendskab til, at nogle har indmeldt et større å kontoforbrug end det, som det faktiske forbrug har været.

En meget væsentlig ting, som vi kan konkludere af tallene er imidlertid, at vandspildet - ligesom sidste år og de foregående - har været meget lille. Efter de betydelige vandtab, som vi måtte indkassere i starten af århundredet, så er det bestemt en glædelig konstatering.

Bestyrelsen udmeldte i 2007 i forbindelse med sidste målerudskiftning, at man ville arbejde på med tiden at få målere i hus flyttet i brønde, samt at andelshavere med målere i hus derfor fra 2010 kunne få dette påtvunget inkl. med betaling af meromkostningerne, dvs. 3000 Kr. incl. moms, som blev pristalsregulerede.

Vi har i den sammenhæng også kunnet glæde os, idet flere – typisk i forbindelse med andre installationsmæssige omlægninger, selv har valgt at få dette gennemført.

Det er dog ikke alt vedr. ledningsnettet, som er gået som ønsket:

- Vi har således i forbindelse med nogle mindre stikledningsskader kunnet konstatere, at der stadig findes ledningsstrækninger udført med gamle jernrør, som snarest bør udskiftes.
- Og ikke mindst har vi i forbindelse med et ledningsbrud på brugersiden af en andelshavers måler måtte konstatere et vandtab på næsten 1100 m³. Det drejer sig om en længe uopdaget lækage, som opstod i forbindelse med en ombygning.
Det er en alvorlig sag for andelshaveren - men også for vandværket.

Det sidste skyldes, at man ved store vandtab forårsaget af uheld kan søge kommunen om afgiftsfritagelse for tab over 300 m³ og normalt får afgiftsfritagelsen, såfremt at vandforsyningen tilsvarende krediterer vandprisen for tabet over de 300 m³.

Henvendelse til Foreningen af Vandværker i Danmark, som vi er medlem af, har samtidig vist, at selv om det ikke er lovpligtigt, så er det blevet kutyme, at vandværkerne følger denne fremgangsmåde. Efter grundig drøftelse i bestyrelsen har vi derfor valgt at gøre det samme. Dvs. at vandværket dækker indkøbsprisen for de ca. 800 m³, dvs. i alt ca. 3500 Kr., mens den uheldige andelshaver kommer til at betale vandafgift og vandets salgs pris for de 300 m³, dvs. inkl. afgifterne ca. 4000 Kr.

Moralen for vandværket – og dermed alle andelshaverne er, at det er vigtigt, at alle er opmærksomme på noget, der ligner vandspild - uanset om det er hos én selv, hos naboen, på fællesarealer eller i vejvejsarealer. Hellere en gang for meget end for lidt, for i sidste ende kommer nemlig ofte alle til at bidrage til betaling af tabet.

3. Også tilfredsstillende kvalitet af vandleverancen

Som hidtil har den modtagne vandkvalitet været af fin kvalitet i forhold til det, som myndighederne har fastlagt. Og at vandet fra Århus er godt – trods navneskiftet til Vand og Spildevand - viste sig også ved, at det var med helt i top, da det bedste drikkevand i Danmark skulle kåres.

Den seneste tids megen offentlige opmærksomhed angående vandkvaliteten viser imidlertid, at det løbende er vigtigt, at bestyrelsen hele tiden har fokus på emnet.

I Tune ved Roskilde var det bakteriologiske problemer, som man havde vanskeligt ved at konstatere årsagen til, men som man netop i dag har konstateret skyldtes indtrængende kloakvand i borerne.

Andre steder har det været et højt arsen-indhold. Arsen, der er et metallignende grundstof, findes naturligt forekommende i visse aflejringer, og kan ved højt indhold bevirke kræft, hvilket en høj forekomst i vandboringer i bl.a. Indien og Bangladesh viste. Efterfølgende har WHO medvirket til, at grænsen er blevet nedsat fra hidtil 50 mikrogram arsen pr. liter vand til nu 5 mikrogram pr. liter – eller 5 g arsen i hver 1000 tons vand. Denne skærpelse har betydet, at drikkevand, som tidligere var tilfredsstillende ikke kan klare de nye krav, og der må foretages rensning eller laves andre tiltag.

Begge problemer har således baggrund i borerne, og derfor er det selvfølgelig vigtigt, at vi har tillid til Vand og Spildevand i Århus.

For vores eget ledningsnets vedkommende ligger faren primært i indtrængende spildevand, fx via en bruser, der ligger i et badekar med vand samtidig med at vandtrykket falder, men her har vi heldigvis ret nyinstallerede kontraventiler i tilknytning til de forholdsvis nye målere.

Et udtryk for kvaliteten af vandleverancen er naturligvis også, at vandtrykket er tilfredsstillende. Der har tidligere været påpeget, at det var det nok ikke i alle tilfælde, og i perioden 2006/2007 blev fulgt op med forskellige brugsundersøgelser og målinger, ligesom der blev gransket for forhold, som kunne forårsage nedsat tryk.

Med baggrund i dette blev fundet en u hensigtsmæssig udformning omkring en ventil lige efter hovedledningens indføring til vandværksbygningen, som havde bevirket en trykreduktion på ca ½ bar. Efter at dette blev rettet kunne konstateres et vandtryk i nettet på altid over 4 bar, dvs. svarende til 40 mVS. Samtidig kunne konstateres, at det resulterende vandtryk hos den udsatte andelshaver, der havde klaget, var blevet forbedret, så det nu viste 3,2 – 3,5 bar uden forbrug og godt 2 bar, dvs. 20 mVS, ved forbrug, hvilket den pågældende andelshaver var tilfreds med.

Konklusionen er samtidig, at det er det vandtryk, som vandværket mener at kunne tilbyde, idet en forøgelse vil bevirke betydelige ekstraomkostninger til pumper mv., som kun vil komme ganske få andelshavere til gode. Det kan ikke afvises, at alle problemer med trykket er løst – eksempelvis i forbindelse med anvendelse af gennemstrømningsvekslere, men er vandtrykket som anført, er det derudover op til andelshaveren selv at vælge og betale for den installationsmæssige løsning, som brugsmæssigt opfylder ønskerne.

4. Sikring af vand også ved uheld er et aktuelt fokusområde

Trods den løbende agtpågivenhed hos vandforsyningerne kan såvel vandkvaliteten som vand leverancen i det hele taget blive truet. Det kan fx være:

- At hovedforsyningsledningen under fjorden bliver beskadiget og utæt, så vi ikke får noget vand
- At vandkvaliteten fra Århus pludselig bliver utilfredsstillende grundet bakterier eller pesticider
- At vores eget ledningsnet bliver forurennet, fx på grund af pludseligt trykfald, en defekt kontraventiler (der jo er installeret ved alle målere) og efterfølgende opslugning af vand fra et fyldt badekar.

Derfor er det vigtigt i tide at overveje, både hvordan man kan reducere disse risici og sandsynligheden for dem, men naturligvis også, hvordan man skal tackle problemerne, hvis de skulle opstå.

Derfor har Kysing Næs Fælles Vandværk også – som loven foreskriver det - en beredskabsplan, der angiver hvilke forholdsregler, bestyrelsen i så fald skal tage. Planen bygger i vid udtrækning på den beredskabsplan, som Odder Kommune med reference til de lovgivningsmæssige krav i Vandforsyningsloven har fastlagt for hele kommunen, men dog som nævnt med det særlige forhold, at vi på storforbrugerbasis får vandet leveret fra Århus-siden.

Som nævnt på generalforsamlingen sidste år startede vi allerede for et par år siden en gennemgang og drøftelse af forskellige forhold vedr. beredskabsplanen, og siden har vi fulgt op med yderligere granskning, drøftelser med såvel Odder Kommune som Vand og Spildevand i Århus:

- Vi har herunder set en mulighed for en slangeforbindelse mellem Odder Vandværks forsyningslinie til Kysing by og vores forsyningsnet, dvs. langs Kystvejen, såfremt begge får etableret brandhaner på hensigtsmæssige steder. Ud over at give os øget sikkerhed kunne den også være en nødforsyningsmulighed mellem Vand og Spildevand i Århus og Odder Vandværk.

Dette har efterfølgende været drøftet først med Odder Kommune – og senere med Odder Vandværk. Konklusion på dette er dog, at kapaciteten fra Odder-siden er ret begrænset og investeringen i brandhaner og slanger vil være ret stor - og med vores vandværk som den, der umiddelbart skal betale regningen.

- Vi har fulgt debatten i Odder Kommune om, hvordan man ved sammenkobling til større vandforsyninger vil sikre rækken af små vandværker, der som de gamle på Kysing Næs kan komme i problemer grundet pludselig dårlig kvalitet af det oppumpede vand. Vi har kunnet konstatere, at det i første omgang kommer til at koste disse vandforsyninger dyrt, da de selv skal betale en stor del af de nødvendige forbindelsesledninger, og at der næppe er mange gevinster for os ved at gå den vej.
- Vi har som også allerede nævnt orienteret om, hvordan vi beredskabsmæssigt er sikret gennem vores rolle som storforbruger hos Vand og Spildevand Århus. Vi har samtidig via forskellige tilgange – herunder Vandforsyningsplan 2004 – 2015 for Århus Kommune – og dermed Vand og Spildevand, kunnet konstatere, at Kysing Næs Fælles Vandværk indgår som en fuld og ligeberettiget interessent såvel forsynings- som beredskabsmæssigt, herunder at lækager fx på hovedvandledningen til os skal udbedres inden for 4 timer.

Samlet er konklusionen, at det vil være bedst at rette Beredskabsplanen til, så den primært retter sig mod at skabe sikkerhed via vores rolle som storforbruger hos Vand og Spildevand. Det er derfor planen i den kommende periode at rette Beredskabsplanen til, så den afspejler dette forhold.

5. Den løbende reovering og de videre planer inkl. betydningen for vandprisen

Selv om bilen eller huset bliver løbende vedligeholdt holder det ikke evigt, og der udskiftes eller reoveres. Derfor ved de fleste, at det er vigtigt at man sætter beløb af til det. Sådan er det også for vandværket:

- Målerne må udskiftes forholdsvis ofte og efter myndighedernes forskrifter
- Ledningerne har en længere levetid.

Hvad det sidste angår, er der ingen faste anvisninger:

- Nogle revisorer anfører i regnskaber for grundejerforeninger en levetid for ledningerne på 40 år
- Store vandforsyninger anfører helt op til 100 år, og skelner ofte mellem ledninger fra før 1980, hvor man brugte jernrør og dårlig plast, som man sætter til 75 år, og ledninger efter 1980, da plasten blev bedre og fejlene ved de nye systemer blev luget ud, til 100 år.
- Foreningen DANVA, der sækker de store vandforsyninger, anfører tilsvarende data, ligesom også data fra vores forening FVD peger i den retning.

Vi har ud fra vores ledningsnet- og sammensætning, herunder de seneste års udskiftninger af gamle ledninger, vurderet:

- At et distributionsnet som vores har en nyværdi på ca. 8 mio.kr.
- At ledningsnettets gennemsnitlige alder er skønsmæssig 25 – 30 år
- At vi kan regne med en middellevetid på ca. 80 år.

Her skal naturligvis erindres den usikkerhed der ligger i, at hovedparten af ledningsnettet som nævnt ved tidligere generalforsamlinger ikke er kendt, da det først er optegnet mange år efter at det blev anlagt. Ganske vist er tegningen lige blevet opdateret ud fra de seneste reoveringer, men det dækker jo kun en lille del.

Ud fra de nævnte vurderinger kan beregnes, at vi uden hensyntagen til rentetilskrivning skal afsætte i størrelsesordenen 100.000 Kr årligt til reovering/udskiftning for at holde status quo.

Vi har på trods af en lav vandpris de senere år reoveringsmæssigt ligget på dette beløb eller højere grundet tidligere opsparing, idet beslutningen var, at beløbet et opsparat beløb i størrelsesordenen 500 KKr. var rimeligt og ikke 800 – 900 KKr. som tidligere.

Sidste år - og også i år har bestyrelsen dog - ud fra det skønnede reoveringsbehov på de ca. 100 KKr årligt og ønsket om at fastholde den nævnte sikkerhed gennem en kapital på min. 500 KKr – valgt at lade vandprisen stige mere end pristallet.

Sammenligner vi priserne med andre vandværker, bortset fra de små værker med egen oppumpning og næsten ingen udgifter afsat til ledningsnettets reovering, så ser det dog stadig ganske nydeligt ud.

Det gælder eksempelvis i forhold til nogle af de værker, som blev nævnt i en artikel i Børsen 22. april 2009 under titlen ”Prisen på vand eksploderer”:

- Den viste, at mens man i Brøndby, Herlev, Vallensbæk og Lyngby-Tårnbæk kommune betalte over 20 Kr. pr. m³ vand, så betaler man til sammenligning næste år stadig kun 5,50 Kr. hos Kysing Nås Fælles Vandværk
- Sammenligner vi os med landets billigste, dvs. Læseø og Billund Kommune, hvor prisen kun var hhv. 2,81 Kr og 3,13 Kr. pr. m³, så er vi dog selvfølgelig dyrere.

Tager man det mere lokalt, så viser det sig, at såvel den faste afgift som prisen per m³ vand, som vi foreslår for perioden 2009/2010 ligger ganske på linie med de priser, som vand koster hos den ligeledes private vandforsyning Malling Vandværk – og der har forbrugerne os bekendt ikke mulighed for at deltage i en generalforsamling med kro-traktement.

I relation til emnet ”renovering” skal endelig oplyses, at i fortsættelse af tidligere renoveringer valgte bestyrelsen straks efter sidste generalforsamling at gå videre med den udsatte etape ved Næsvej, nemlig fra krydset Thorasvej og frem til postkasserne. Gennemførelsen skete tidsmæssigt og økonomisk helt efter planer og budget.

Som en afsluttende krølle skal endvidere anføres, at vi yderligere netop har investeret i en spindelsøger, der er en geigertæller beregnet på at finde dæksler og brønde. Skulle vandværket mangle penge, kan den dog måske yderligere være adgangen til en nedgravet skat.

6. Administrative forhold og revision samt opfølgning på hjemmesiden

Hjemmesiden, der blev etableret i sidste periode, tager som tidligere nævnt afsæt i Odder Vandråds samlede hjemmeside, dvs. www.oddervandraad.dk, og følger den opsætning, der er givet her. Det betyder samtidig, at den direkte adresse til vores del af hjemmesiden er lidt kompliceret, men ved at søge på Google under enten ”Odder Vandråd” eller ”Kysing Næs Fællesvandværk” er den rimelig let at finde.

Der er stadig visse mangler på siden i forhold til ovennævnte, og det giver en vis træghed at rette tingene, da bestyrelsen ikke selv kan sætte dem i værk, hvilket uheldigvis betød at tidspunktet for årets generalforsamling ikke var blevet indføjjet. Vi er dog overbevist om, at andelshaverne på sigt må få fordele af siden, og hører naturligvis gerne forslag til forbedringer af den ene eller anden art.

Med hensyn til revision af regnskabet pegede den nuværende revisor Ib Øgaard sidste år på, at det specielt for nye kan være et stort arbejde at gå ind i revisionsarbejdet – bl.a. grundet de mange posteringer afledt af næsten 400 årlige indbetalinger. Afledt af dette valgte bestyrelsen sidste år at lægge det frem som vedtægtsændring, at der fremover udpeges to revisorer. Den blev vedtaget, men som vedtægterne også siger skal det ske på to ordinære generalforsamlinger, og dermed er det også til afstemning denne gang.

Som det også blev peget på sidste år kan udvidelsen indtil endelig vedtagelse i praksis gennemføres ved at inddrage revisorsuppleanten. Dette er faktisk sket i år, hvilket vil fremgå under regnskabspunktet.

7. SAMMENFATNING: ”Tilfredsstillende driftstilstand og moderat vandpris”

Det var beretningen og skal den sammenfattes kort er det:

- At vandåret 2008/2009 har været tilfredsstillende og forholdsvis uproblematisk, samtidig med at den løbende renovering er blevet fortsat.
- At der samtidig har der været ressourcer til at analyser og overveje, hvorledes vi bedst muligt sikrer vandforsyningen i tilfælde af forurening eller andre uheld
- At priserne er efter en årrække med stabile priser stedet ganske svagt, men de er stadig lave i forhold til det, som det koster hos de fleste andre vandværker.

***